

MEMÒRIA SOBRE L'ADQUISICIÓ DE LA PINTURA SOLEIL DE ZUSH, 1968

El senyor Pere Pedrals i Portabella, ha ofert al Departament de Cultura l'obra següent:

Objecte: Pintura
Títol: *Soleil*
Autor: Zush (Albert Porta / Evru)
Datació: 1968
Tècnica: Pintura acrílica i fluorescent sobre fusta
Mesures: 120 x 135 cm

Historia i context de les obres

Soleil és una pintura acrílica i fluorescent sobre fusta de l'artista Zush, realitzada l'any 1968. Aquesta obra representa de manera excepcional el període eivissenc de l'artista, comprès entre 1968 i 1983. Aquesta etapa és especialment rellevant, ja que, a més de ser una de les més prolífiques i transformadores de la seva trajectòria, coincideix amb el moment en què Zush es va instal·lar a Eivissa i va adoptar la seva identitat artística definitiva.

Zush (Albert Porta / Evru, Barcelona, 1946) és un artista autodidacta que es defineix a si mateix com a *ArtCienMist*: artista, científic i místic. Des de molt petit va mostrar interès pel dibuix, però el seu contacte amb el món artístic professional es va iniciar l'any 1962, quan va conèixer René Metras, un galerista francès que el va animar a continuar amb la seva creació artística. A partir d'aquest moment, Zush va establir lligams i col·laboracions amb artistes com Jordi Galí i Silvia Gubern, amb els quals posteriorment formaria el Grup del Maduixer. El 1964 va presentar la seva primera obra en l'exposició col·lectiva *Presencias de nuestro tiempo*, a la galeria René Metras.

L'any 1968 va suposar un punt d'inflexió crucial en la seva trajectòria: va realitzar la seva primera exposició individual, titulada *Alucinaciones*, i posteriorment va ser ingressat a l'Hospital Frenopàtic de Barcelona. En aquest període, va adoptar el nom artístic de Zush i va crear un nou univers de ficció anomenat *Evrugo Mental State*, per al qual va inventar un himne, una bandera, un idioma i fins i tot un sistema de relacions diplomàtiques.

Entre 1968 i 1983, Zush va residir a Eivissa, una etapa que es caracteritza per una estètica psicodèlica, desenvolupada mitjançant l'ús de pigments fluorescents i una anarquia formal que va donar lloc a una mitologia personal i singular.

L'any 1975 va obtenir una beca de la Fundació Juan March i J.W. Fulbright per estudiar al Massachusetts Institute of Technology (MIT), on va iniciar la seva exploració de noves tecnologies aplicades a l'art, especialment en la manipulació d'imatges mitjançant processos

digitals, aspectes que es reflectiran en la seva producció a partir dels anys vuitanta. Durant aquest període, va participar en exposicions de prestigi internacional, com la Documenta de Kassel (1977), el Museu Guggenheim de Nova York (1980) i el Centre Pompidou de París (1989).

El mateix 1989, Zush va editar el disc *Zush-Tres*, que inclou l'himne nacional del seu estat fictici, i el CD-ROM interactiu *Psicomannualdigital*, que va ser reconegut amb diversos premis, entre ells el guardó de l'Associació de Directors d'Art i Dissenyadors Gràfics (ADG-FAD) l'any 1999.

L'any 2000, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) va organitzar una retrospectiva dedicada a l'artista. Posteriorment, va abandonar el personatge de Zush per adoptar el nom d'Evru, moment en què va aparèixer també el concepte d'*ArtCienMist*, que definirà aquesta nova etapa artística.

Els anys 2022 i 2023, es va dur a terme l'exposició *Zush a Eivissa* a la Fundació Suñol i al Museu d'Art Contemporani d'Eivissa, respectivament, amb l'objectiu de reivindicar la trajectòria de l'artista durant aquella etapa fonamental que va començar el 1968.

Durant la seva estada a l'illa, en plena dictadura franquista, Zush es va involucrar en la contracultura vinculada al moviment *hippie* que li va proporcionar un espai propici per a la llibertat d'experimentació pictòrica i conceptual.

L'obra forma part d'una sèrie de pintures realitzades amb llum negra, un recurs molt innovador dins l'art espanyol d'aquell període. Aquestes peces, com *Soleil*, es caracteritzen per una doble lectura visual: sota il·luminació convencional, exhibeixen unes qualitats cromàtiques concretes, però quan s'il·luminen amb llum ultraviolada revelen un segon univers de formes luminescents que transformen completament la percepció de l'obra. Amb una estètica psicodèlica, Zush combina elements orgànics i geomètrics sota un fons blanc esquitxat de taques negres, que contrasta amb figures de colors intensos i zones enfosquides que evocuen experiències perceptives alterades.

Soleil va ser exposada l'any 2022 al Museu d'Art Contemporani d'Eivissa, dins la mostra *Zush a Eivissa*. Aquesta obra destaca, no només per la seva importància dins de la trajectòria de l'artista, sinó també permet establir un diàleg entre les seves etapes anteriors i posteriors. D'una banda, connecta amb les seves pintures narratives per la reutilització d'elements com la textura de la fusta que recorda aigües en moviment o els núvols orgànics flotants. De l'altra, el títol *Soleil* anticipa l'interès que Zush desenvoluparà posteriorment, un tema recurrent en la seva obra més tardana.

Atès l'interès de les obres, es creu convenient adquirir-la per tal que passi a formar part del fons patrimonial de la Generalitat de Catalunya. L'adquisició compta amb l'informe favorable de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya, així com el seu preu, que es pot considerar del tot raonable.